

Het bijbelse kernwoord lamp

I. HET OUDE TESTAMENT

Onderstaande gegevens zijn verzameld uit Gesenius' Hebr. und Aram. Handwörterbuch; 16^e Aufl. 1915 en Abr. Trommius, Nederlandse Concordantie (6^e herz.dr.). Zie onder I.A.a.

[. נֵר (v. נור; Barth § 10^b) m. suff. נָרִי, 2 S 22 29; נָרִי, נָרִי, נָרִי, m. suff. נָרִי. m. (vgl. ZAW 25 884f.). — Leuchte, Lampe Pr. נֵר, m. Lampen durchsuchen Zeph 1 12; d. Licht der Lampen austilgen Jer 25 10; v. d. Lampen des Heiligtums 1 S 3 3, im Tempel 1 K 7 49. 1 Ch 28 15. 2 Ch 4 20 f. 13 11. 29 7, in d. Stiftshütte Ex 25 37. 35 14. 37 23. 39 37. Nu 4 9. 8 2, vgl. Sach 4 2, m. נֵרִים aufsetzen Ex 25 37. 27 20. 30 8. 40 4. 25. Lv 24 2. Nu 8 2 f. נֵרִים zurecht machen Ex 30 7, נֵרִים Lv 24 4. Bildl.: Israels Leuchte auslöschten 2 S 21 17; Gott meine Lampe leuchten Ps 18 29, vgl. 2 S 22 29; dem Gesalbten eine Lampe herrichten Ps 132 17; Gottes Lampe leuchtete über mir Hi 29 3; des Gottlosen Leuchte erlischt Pr 13 9. 20 20. 24 20. Hi 18 6. 21 17. Als Bild f. d. Gesetz Pr 6 23, Gottes Wort Ps 119 105, eine Leuchte Jahves, v. menschlichen Geiste Pr 20 27 (Chaiim: נֵרִי +

I.A.a. Betekenis van de tekstgegevens

Lantaarn, lamp (lichtgevend iets), c.q. zeven ar-mige kandelaar/ olielamp:

Van de lampen van de zeven armige kandelaar in het heiligdom

- in de tempel (1 Kon. 7:49; 1 Kron. 28:15; 2 Kron. 4:20f; 13:11; 21:7; 29:7)
- in de tabernakel (Ex. 25:37; 35:14; 37:23; 39:37; Num. 4:9; 8:2v, vgl. Zach. 4:2; 1 Sam.3:3)
- de lampen aansteken (Ex. 25:37; 27:20; 30:7v; 40:4, 25; Lev. 24:2; Num. 8:3);
- de lampen voorbereiden (Ex.30:7; Lev. 24:2).
- De lamp van Israël uitblussen (2 Sam.21:17)

- God laat mijn lamp lichten (Ps. 18:29; vgl. 2 Sam. 22:29)
- Opdat Mijn knecht altijd een lamp voor Mijn Aangezicht heeft te Jeruzalem (1 Kon.11:36; 15:4; 2 Kon. 8:19; 2 Kron. 21:7) *
- Voor de gezalfde een lamp toerichten (Ps.132:17)
- God deed Zijn lamp schijnen over mijn hoofd (Job.29:3)
- De lamp van de goddeloze zal uitgeblust worden (Spr.13:9; 20:20; 24:20; Job 18:6; 21:17)
- Het licht van de lamp doen vergaan/ uitdelgen (Jer.25:10)
- Haar lamp gaat des nachts niet uit (goede huisvrouw) (Spr.31:18)
- Als beeld van de wet (Spr. 6:23); van Gods Woord (Ps.119:105); van de menselijke ziel – een lamp des Heeren (Spr. 20:27).
- Met lampen doorzoeken (Zef. 1:12).

- In Nahum 2:3 en Zach.12:6 wordt het Hebreeuwse woord voor fakkel/toorts gebruikt.

* In deze tekstgegevens wordt het aanverwante Hebreeuwse woord gebruikt. Het is een beeld voor het voortbestaan van een geslacht.

נֵר

I.A.b Samenvatting + toepassing

1. In de eerstgenoemde vier series teksten wordt over de lampen (luchters met hun lampen) van het heiligdom (van tempel en tabernakel) geschreven.

Het Hebreeuwse woord voor lamp wordt vertaald in de King James vertaling van de Bijbel met Candlestick (= Menorah). Deze was gemaakt van zuiver goud en stond op een smal voetstuk. Ze had zeven armen, drie aan de linker en drie aan de rechterkant van de middelste arm met een lamp. Zo staat ze ook afgebeeld op de zgn. triomfboog van Titus (de Menorah) die de Romeinse veldheer Titus als oorlogsbuit heeft meegenomen vanuit Jeruzalem in 70 nChr. na de verwoesting van stad en tempel naar Rome (zie de afbeelding).

In de tempel van Salomo waren er tien luchters in plaats van de ene Gouden Kandelaar die in de tabernakel, c.q. het heiligdom van Silo voor het Heilige der Heiligen stond. In de tweede tempel, gebouwd na de terugkeer van Israël uit de ballingschap, stond er weer één enkele luchter. Deze werd, nadat de tempel geplunderd was door Antiochus Epiphanes vernieuwd door Judas de Makkabeër. Een munt van Antigonus (ong. 40 vChr.) laat die kandelaar zien. Ook in de tempel van Herodes was er slechts één kandelaar..

Waarom deze kandelaar? Zij was bedoeld om licht te geven in de nacht in het heiligdom. De lampen werden elke avond aangestoken. In Zacharia's nachtgezicht van de gouden kandelaar (Zach. 4:2) worden de zeven lampen van die kandelaar in een soort 'perpetuum mobile' van olijfolie voorzien via kanalen vanuit twee olijfbomen aan weerskanten. Die twee olijfbomen zijn de representanten van de theocratie in Israël door twee gezalfden, nl. Zerubbabel en Jozua de (staatkundige en geestelijke leiders). Door hen mag Israël een kandelaar, een lichtgevend toonbeeld van Gods verzoende presentie in de wereld zijn. De God van Israël is een God van enkel licht. Hij heeft eenmaal gesproken: Daar zij licht en daar was licht (Gen.1). En Hij zorgt ook voor vrolijkheid en licht, als de door de zonde verstoorte relatie tussen God en mens enkel duisternis heeft teweeg gebracht. Dat doet Hij, als Zijn volk het hart mag ophalen aan Zijn nabijheid.

Zeggen we te veel, als we de kandelaar zien als de voorbode van het Licht der wereld dat in de Messias Jezus Christus reddend verscheen in de volheid des tijds? In het onderdeel Nieuwe Testament (II.A.b Samenvatting + toepassing) trekken we deze lijnen door.

2. In de andere de teksten die boven genoemd worden onder I.A.a en waarin hetzelfde Hebreeuwse woord voor lamp wordt gebruikt, komen andere facetten van dit woord lamp aan de orde. Omdat het beeld van de lamp in deze gevallen steeds herinnert aan de in het dagelijks leven gebruikte olielamp, gaan we nu eerst iets zeggen over dat laatste. Daarna kijken we naar de vaak figuurlijke betekenis ervan in genoemde teksten in het OT.

Lampen werden oudtijds in het Oude Oosten druk gebruikt. Nissen voor terracotta lampen zijn gevonden in de graftomben van Tell el-Amarna (*Archaeological Survey of Egypt, Tell el-Amarna Letters, Part IV, 14*). Standaards voor lampen ook (*ibid., Part III, 7*). Bij de Amorieten in Kanaän waren lampen van klei in gebruik, voordat de Israëlieten het land in bezit namen. Bij opgravingen in Palestina zijn duizenden verschillende vormen gevonden, die ons de ontwikkeling ervan laten zien vanaf ong. 2000vChr. Daaromtrent is er veelvuldig materiaal gevonden in Lachish (*Tell Hesy*) en Gezer (*Tell Jezer*) met vele voorbeelden uit graftomben in geheel Palestina en Syrië. Uit ISBE (*E-sword*), s.v. lamp.

‘Ook in de huizen van de Israëlieten, meestal éénkamerwoningen, was er zo’n lamp, natuurlijk veel eenvoudiger. Een olieschaaltje met een lip waarop de pit rustte.

Tegen het vallen van de avond stak moeder dat lampje aan, zette het op een standaard, zodat de lamp het gehele woonvertrek kon verlichten en de gezinsleden, als ze aan tafel gingen, elkaar niet op de tenen behoeften te gaan staan.

De hele nacht brandde die lamp. Belangrijk, want als één van de kinderen wakker werd om buiten zijn behoefte te gaan doen, moest hij wel zonder ongelukken over alle andere slapers op de grond heen kunnen stappen.

Zo'n olielampje was dus echt een onmisbaar ding. Wee als iemands lamp uitging, c.q.. Dan straalde er door de vensters ook geen licht naar buiten, zodat voorbijgangers op straat geen hand voor de ogen konden zien. Waar geen verlichte woningen zijn, daar heerst de buitenste duisternis.’ (uit een preek over Joh.8:12/ Matth.5:14a in mijn website/ homiletica).

In ISBE (E-sword) lezen we s.v. candler/ candle-stick, dat de olielamp op een standaard behoorde tot de uitrusting van een wat groter oosters huis (zie 2 Kon.4:10 over de kleine opperkamer voor Elisa in het huis van de Sunamietische) (2 Kon.4:10): een bed, een tafel, een stoel en een kandelaar. Uit opgravingen in Lachish (*Tell el-Hesi*, 104) o.a. blijkt, dat een lampstandaard is bedoeld in passages waar het Hebreeuwse woord *m^enōrāh*, of zijn Griekse equivalent *λυχνία* (*luchnia*) is gebruikt, te vertalen met kandelaar (Matth.5:15; Mark.4:21; Luk.8:16; 11:33).

2. In figuurlijke zin is de lamp in de Bijbel een metafoor voor de volgende zaken:

- Het bestaan van een volk; als dat wordt bedreigd, heet het: de lamp van Israël uitblussen (2 Sam.21:17). Vreselijk is het, als de Heere Zelf met Israël zo gaat handelen en Hij doet vergaan: alle vrolijkheid van bruidegom en bruid, van het geluid van molens en het licht van de lamp . Vgl. Jer. 25:10.
- Gods kind (David) verheugt zich over zijn God als over zijn lichtgevende lamp die de duisternis verdrijft (Ps. 18:29; vgl. 2 Sam. 22:29). Zo getuigt ook Job, dat God in zijn voorgaande tijd Zijn lamp deed schijnen over zijn hoofd, zodat hij bij Zijn licht de duisternis doorwandelde (Job 29:3).
- Daar staat tegenover, dat de lamp van de goddeloze zal uitgeblust worden (Spr. 13:9; 20:20; 24:20; Job 18:6; 21:17).
- Heerlijk daarentegen is Gods belofte aan David, dat de Heere voor een nakomeling op zijn troon zorgt, de Messias. Zijn lamp blijft branden. Vandaar: Opdat Mijn knecht altijd een lamp voor Mijn Aangezicht heeft te Jeruzalem (1 Kon.11:36; 15:4; 2 Kon. 8:19; 2 Kron. 21:7). God richt voor Zijn Gezalfde een lamp toe (Ps.132:17). Wat een rijke belofte, niet in het minst voor Israël zelf, de beminden om der vaders wil (Rom.11:28slot).
- Tegelijk is de lamp ook een metafoor van Gods Woord en van de wet. Hoe hoog geeft Psalm 119 immers niet op van het Woord van de Heere: Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad (Ps. 119:105).

In de commentaar van Keil-Delitz lezen we: Het Woord van God is de gedurige gids van de dichter waaraan hij zichzelf voor altijd heeft toevertrouwd. De weg hier beneden is een weg door duisternis en leidt vlak langs afgronden. In het gevaar van daarin te vallen en het spoor bijster te raken is het Woord van God een lamp voor zijn voet, dat is: voor zijn gang, en een licht op zijn pad.

Het zorgt voor begaanbare wegen. Gods beloften zijn een schijnend licht, waardoor we de weg voor ons weer kunnen overzien. En Gods bevelen zijn er om ons te behoeden

voor struikelen. Zo zegt ook Spr. 6:23 het: het gebod is een lamp en de wet is een licht.¹

Gods vriend'lijk aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten
Ten troost verspreid in smarten (Ps.97:7a
ber.)

- Nog iets is er dat onze aandacht vraagt. Is er in ons ook niet een menselijke ziel die als een lamp des Heeren is en ons binnenste doorzoekt (Spr. 20:27)? De King James vertaling heeft: The spirit of man *is* the candle of the LORD, searching all the inward parts of the belly. De geest van de mens is een onderzoeksinstituut. Zij doorzoekt ons innerlijk, leidt tot zelfbewustzijn/ zelfkennis.

We kunnen dat het geweten noemen, de medeweter met God. In de commentaar van Keil-Delitz lezen we, dat hier gezinspeeld wordt op het zelfbewustzijn van de menselijke geest (=de adem des levens van Godswege) in tegenstelling tot een dier (vgl. Gen.2:7; 7:22). Het is de 'candle van JHWH' waardoor de mens reflecteert en de diepste geheimen onderzoekt. Vgl. Matth. 6:22 over de kaars (Gr.luchnos) van het lichaam, het oog.. Zie ook 1 Kor.2:11.

Er is een adem van God in ons die onder de goede leiding van Gods Woord en Geest is als een lamp die in ons doet vermoeden welke de wil van God is op de kruispunten van onze wegen. Vgl. Hand.17:25vv.

Laat ons niet met dit heilig zelfonderzoek wachten, totdat God Zelf Jeruzalem en ook ons met lantaarnen gaat doorzoeken, zoals Zefanja (3:12) ons voorspelt.

- Tenslotte mogen wij er ook op letten, dat de vlijtige huisvrouw, wier handen nooit stilstaan bij ons het beeld oproept van een huismoeder die tot in de nacht bezig is; haar lamp gaat des nachts niet uit (Spr. 31:18)

II. HET NIEUWE TESTAMENT

II.A. De Griekse woorden die in het NT zijn gebruikt voor kaars en kandelaar zijn: *λυχνος* en *λυχνια*.

Het Griekse woord dat in het NT wordt gebruikt voor toorts is: *λαμπάς*. Dit woord is een equivalent van kandelaar/ lamp.

II. A.a Tekstgegevens/ korte omschrijvingen (volgens Trommius)

- Tien maagden, welke haar lampen namen (Matth. 25:1)
- Die dwaas waren, haar lampen nemende (Matth. 25:3)
- Olie in haar vaten, met haar lampen (Matth. 25:4)
- Die maagden..bereiden haar lampen (Matth. 25:7)
- Want onze lampen gaan uit (Matth. 25:8)
- Zeven vurige lampen voor de troon (Openb. 4:5)

¹ In de afbeelding is een bergweg te zien, die begaanbaar is gemaakt.

II.A.b Samenvatting + toepassing

1. Wat onder het Oude Testament is gezegd over de heilrijke betekenis van de Gouden Kandelaar komt heerlijk tot uitdrukking in het Nieuwe Testament waar de Messias Jezus Christus het Licht der wereld heet. Het licht dat in Israëls heiligdom van de gouden kandelaar uitstraalde, heeft in Hem wereldwijde inhoud gekregen. Christus is de Gouden Kandelaar die woont in Zijn gemeente als het licht dat reddend verscheen. In Zijn kruis en opstanding licht Gods barmhartigheid op voor verloren zondaren en brengt hen die aan het eind van hun kunnen en kennen zijn gekomen, terug tot God.

2. Maar we moeten hier nog iets aan toevoegen. Hoe vaak immers wordt in het NT de gemeente van de gelovigen niet omschreven als een licht voor de wereld. Christus noemde Zichzelf het Licht der wereld. Maar hij sprak Zijn volgelingen er ook op aan om licht der wereld te zijn, kinderen van het licht, weerspiegeling/ reflex van Christus als Licht der wereld. Daarom heten in het laatste Bijbelboek de gemeenten de 7 gouden kandelaren (Openb.1:20). Vgl. Matth.5:14, 16; Luk.12:35; Fil. 2:15

Zoals de maan geen licht kan laten schijnen zonder de zon, zo kan ook de gemeente van Christus geen lamp in een donkere nacht zijn buiten Christus om. Het is door de Geest van God en van Jezus Christus dat zondaren verlicht worden tot kennis van zichzelf en van de zaligheid. Die Geest doet het duister opklaren en brengt zondaren tot de niet te bevatten rijkdom van de redding door het bloed van het Lam. Dat zaligmakende werk van de Geest dient evenzeer in de prediking verkondigd te worden als het Zaligmakerswerk van Jezus Christus.

3. Licht der wereld bent u, zegt Jezus: 'candel-light'. Maak het licht in huis.

Jij, kind, wees een zonnetje in huis; geen kind dat altijd ruzie maakt met zijn broertjes en zusjes, maar een kind dat vrede sticht. U vader, maak het licht in huis. Wees candel-light. Als u een vader mag zijn die iets van het geheim van Gods genade uitstraalt, zullen uw kinderen het ook van u kunnen hebben, dat u hen iets verbiedt wat slecht is voor hun geestelijke gezondheid. U moeder, maak het licht in huis. Wees candel-light. Dat kan soms alleen al door er te zijn en niet de altijd afwezige te zijn, die druk is met taken buitenshuis en het moederschap op de koop toe neemt.

En u die altijd maar alleen bent. Laten voorbijgangers het van u weten, dat zij welkom zijn en dat u niet bang bent voor vuile voeten. Laat er in uw ogen de weerspiegeling zijn van Gods vriendelijk Aangezicht. Wees candel-light.

Wees een lichtgevend mens. Zet uw olielampje niet onder een korenmaat (een schepel) of onder een bed. Raad eens wat er gebeurt, als een vrouw zo iets met een brandende olielamp doet. Een korenmaat is een gebruiksvoorwerp uit de keuken dat er goed voor is om een hoeveelheid graan af te meten, als men brood wil gaan bakken. Dat ding is er niet voor om er een olielamp mee af te dekken, ook niet als die olielamp walmt. Want dan verhindert men het licht om te doen waar het goed voor is, namelijk om breeduit te stralen. En weldra dooft dan het licht helemaal bij gebrek aan zuurstof. Nog dwazer is het natuurlijk om een olielampje onder je bed te zetten. Als je niet levend wil verbranden, moet je dit vooral nooit doen.

Een olielamp is toch meer dan een ornament? Ze is er om licht te geven. Een christenmens moet wat uitstralen. Zeker, hij kan het zelf niet altijd bekijken. Hij tast soms zelf in het donker rond, terwijl anderen hem als een lichtdrager zien. Hij draagt het licht op zijn rug. Hij wordt wel eens moedeloos, als hij ziet, hoe velen rondom hem, soms in zijn eigen gezin, zonder God

en zonder hoop in de wereld leven. Hij lijdt ook wel aan gevoelens van depressiviteit, als hij er zichzelf van moet beschuldigen, dat er zo weinig van hem uitgaat en dat hij zoveel gelegenheden om van de Heere te spreken onbenut laat voorbijgaan. Een walmend olielampje, niet meer dan dat. Wee ons dan. Want als wij onze eerste liefde verlaten, kan God ook de kandelaar van ons wegnemen (Openb. 2:5).

Wij leven in een land en onder een volk waar alles geestelijk en moreel op de helling is komen te liggen; politiek, maatschappelijk, theologisch-kerkelijk. Als er nog waarden en normen zijn, dan zijn ze ontleend aan wat het genot van de enkeling moet kunnen bevredigen, tot en met homoseksualiteit en pedofilie. En kerkelijke leiders suggereren, dat dit allemaal moet kunnen. De genotscultuur van de postmoderne mens; de cultuur van de zoonanbidders; naakt aan de stranden. Er moet geconsumeerd kunnen worden. De flitsende reclames van de media roepen het u toe. Het onderste moet uit de kan. Het moet op. Het kan niet op. Intussen schreeuwen vele jongeren: 'No past, no future'. De bandeloosheid is met handen te tasten. Het geweld op straat, vlak voor onze deur, is schrikbarend.

Het is als indertijd in Egypte waar een dikke duisternis heerste drie dagen lang, zodat de één de ander niet kon onderscheiden. Maar wat lezen we van de woningen van de Israëlieten? Bij al de kinderen Israëls was het licht in hun woningen. Ex. 10:21vv.

Als dat dan thans onder ons ook maar zo mag zijn. Is het niet nu 'de ure, dat wij uit de slaap opwaken...'? (Rom. 13:11).

4. Niet in nachtkleding de straat op, maar in het feestkleed van de bruidsmisjes uit de gelijkenis van Jezus over de tien meisjes (maagden die het Lam volgen; Openb.14:4) Zij zitten met brandende lampen aan de kant van de weg om de bruidegom op te wachten. Hij zal er weldra aankomen om de bruid uit haar vaders huis in zijn eigen huis te brengen. Voor hem uit zullen dan de bruidsmisjes gaan. Zij zullen voor hem uit elk een houten stok dragen met aan de top een vaatje in de vorm van een schotel en daarin een stukje doek, gedrenkt in olijfolie en pek..'²

De meisjes wachten. Maar het wachten duurt lang, voordat de bruidegom is gekomen. Het is inmiddels middernacht geworden. En nog steeds branden de toortsen van de tien wachtende meisjes. Wat zal het een schitterende optocht zijn, als zij straks in het donker van de nacht zich naar de feestzaal begeven samen met bruid en bruidegom.

Op het afgesproken punt wachten zij. Hier moet de bruidegom langs komen. De spanning stijgt.³ En tenslotte vallen alle tien wachtenden in slaap.

En als dan het ogenblik is aangebroken, dat de roep klinkt 'gaat uit, de bruidegom tegemoet', blijken vijf van de tien niet goed nagedacht te hebben, toen ze zich van huis begaven, of liever: dwaas gehandeld hebben. Waar was hun reserveolie, door de andere vijf (wijzen) uit voorzorg meegenomen, voor het geval dat de wachtestijd zou uitlopen? Vergeten? Of was

² Aldus ongeveer W. B. Renkema en R. J. W Rudolph, *De gelijkenissen onzes Heeren Jezus Christus*, voor de gemeente verklaard. Doesburg, 2e druk 1905; blz. 206. Zo ook Raschi (op Kelim 2,8). Zie H. L. Strack-P.Billerbeck, *Kommentar zum NT aus Talmud und Midrasch*; 1^e Bnd (Das Ev.nach Matthäus); München; 8^e Aufl. 1982; blz.504vv; 969.

³ 'Over het algemeen was het in het Oosten zo, dat de bruid zelf erop uittrok naar het huis van de bruidegom en niet omgekeerd. Alleen ging de bruidegom haar wel tegemoet, om haar dan in triomf in zijn huis te halen.' Aldus Dr. C. Brouwer, *Het Koninkrijk Gods in gelijkenissen*. BBB serie Baarn z.j., blz.201, 202.

het zorgeloosheid, zo kenmerkend voor wat we kunnen noemen een tijdgeloof? Bezint eer ge begint. Straks kan het te laat zijn. Als de tijd om olie te kopen voorbij is. Als de deur van de bruiloftszaal is gesloten.

‘Wordt hier niet de constante verleiding uitgebeeld, die alle christenen bedreigt, juist wanneer zij in ijver zich van de lauwe massa onderscheiden, dat aan het getuigenis in de wereld de eigenlijke grondslag van innerlijke verbondenheid ontbreekt? Waar de verborgenheid des geloof niet wordt geoefend, die zich richt op Christus en Zijn toekomst, daar doven de fakkels in de nacht en blijven *zij* buiten, die zich reeds deelgenoten van Zijn heerlijkheid waanden.’ Aldus Dr. C. Brouwer in zijn boek over de Gelijkenissen (blz. 207).⁴

Ware Christusbelijders zijn kinderen van het licht. Vgl. Fil. 2:15v. Het licht dat zij uitstralen is olie van de Heilige Geest. Het is een licht dat door Gods Geest is ontstoken tot kennis van zichzelf en van de zaligheid. Zij hebben geleerd om zichzelf te verootmoedigen en hebben het afgeleerd om zichzelf te behagen in hun gebeden alsook in hun omgang met hun medemensen. Zij hebben ook leren hunkeren naar wat beters dan dit tijdelijk leven, naar de (weder)komst van hun Bruidegom Jezus Christus. Bovendien is het kenmerkend voor dit Geestesleven, dat het nooit meer weggaat. Het kent uithoudingsvermogen tot het laatste toe.⁵

5. Tenslotte. In Openb. 4:5 lezen we van zeven vurige lampen, brandend voor de troon in de hemel; rondom de troon 24 tronen met ouderlingen daarop; zij zijn met witte klederen bekleed en hebben gouden kronen op hun hoofden. En van de troon gaan uit bliksems, en donderslagen, en stemmen. Wat zal dat zijn, als Gods oordelen losbranden over een bedorven mensheid.

En dan die zeven vurige lampen die brandden voor de troon. Dat zijn – aldus de verklaring - de zeven geesten Gods. Zeven fakkels, symbolen van de volheid van Gods Geest. God enkel licht, stralende luister, aanbiddelijke heerlijkheid. Het is goed om daarmee onze bijdrage over de betekenis van het woord lamp in de Bijbel te besluiten. Eenmaal komt toch de dag, dat God weer spreekt: Er zij licht. Dan moet alle duisternis voor Gods volk wijken.

En aldaar zal geen nacht *meer* zijn. En zij zullen geen kaars noch licht der zon van node hebben; want de Heere God verlicht hen; en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid (Openb. 21:25; 22:5).⁶

⁴ Terecht schrijven W. B. Renkema en R.J.W. Rudolph in hun verklaring van de gelijkenissen (blz. 215): ‘De geestelijke opwekking van het Reveil in de vorige eeuw bracht, gelijk alle andere geestelijke opwekkingen, die er geweest zijn, een leven met Christus’ wederkomst met zich mee’ Maar... ‘tal van Christenen tegenwoordig denken zo goed als nooit aan Christus’ wederkomst, zodat zij in dit opzicht als door een geest van diepe slaap bevangen zijn. En deze toestand in de kerk zal nog erger worden, zoals de Schrift ons leert. De Heiland Zelf heeft gezegd: ‘de Zoon des mensen als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?...Als een donderslag bij een heldere hemel zal velen het geroep in de oren weerklinken: Maranatha; de Heere komt.

⁵ Zie ook het bijbelse kernwoord bruid(egom)/ bruiloft in mijn website (voordrachten/ bijbelse kernwoorden).

⁶ In deze voordracht is gebruik gemaakt van 1. Gesenius’ *Hebr. und Aram. Handwörterbuch*; 16^e Aufl. 1915, s.v. neer/ ni’r 2. Trommius’ *concordantie*, s.v. lamp; 3. Robertson’s Word Pictures in Bible Works en Easton Bible Dictionary in Bible Works; 4. Woordenboek (ISBE = Internat. Standard Bible Encyclopedie, s.v. lamp in E-sword.